

फक्त कार्यालयीन उपयोगाकरिता

जिल्हा
सामाजिक व आर्थिक
समालोचन

उस्मानाबाद जिल्हा

१९९३-९४

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय
महाराष्ट्र शासन
मुंबई

"पुस्तक कार्यालयीय उपयोगकरिता"

"जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन"

जिल्हा : उस्मानाबाद

१९९३ - ९४

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय,
महाराष्ट्र शासन, पुणे

॥ जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन - १९९३-९४

जिल्हा :- उस्मानाबाद

अनुक्रमणिका

विषय

पृष्ठ क्रमांक

भाग = १

- १) दृष्टीक्षेपात जिल्हा:- उस्मानाबाद. अ ते फ.
(सामान्य माहिती व महाराष्ट्राशी तुलना)
- २) जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन. १ ते २४

भाग = २

- ३) जिल्हा सांख्यिकी गोष्टवारा १ ते १९५

(अ)

जिल्हा सामाजिक व आर्थिक समालोचन- १९९३-९४

दृष्टीक्षेपात जिल्हा: उस्मानाबाद

अ.क्र. क्र. परिमाण जिल्हा: उस्मानाबाद महाराष्ट्र राज्य

१ २ ३ ४ ५

(एक) प्राकृतिक रचना

अ) भौगोलिक स्थान.

१. उत्तर अक्षांश	अंश	१७.३५ ^० ते १८.४ ^०	१६.५ ^० ते २२.१ ^०
२. पूर्व रेखांश	अंश	७५.१६ ^० ते ७६.४ ^०	७२.६ ^० ते ८०.९ ^०

ब) हवामान - १९९३

	१९९३	१९९३-९३
१. किमान तापमान	डिग्री सेल्सिअस ९.३	२.८
२. कमाल तापमान	" ४३.१	४८.७
३. सरासरी पर्जन्य	मिमी. ८५८	उश्ना.

क) प्रशासकीय विभाग (१९९३-९४)

१. तालुके	संख्या	६	३०९
२. पंचायत समित्या	संख्या	६	२९८
३. टाँडाईस्त तालुके	संख्या	३	८५
४. एकात्मिक ग्रामीण विकास प्रकल्प गट	संख्या	६	२९८
५. शहरे	संख्या	८	३३६
६. गावे (एकूण) १९९१			
१. निर्जन	संख्या	६	२६१५
२. वस्ती असलेली	संख्या	७१६	४०४१२
७. क्षेत्रफळ	चौ. कि.मी.	७५१२.४	३०७७३३

(१९८१ प्रमाणे)

(दोन) प्रशासकीय संस्था (३१.३.९४)

१. पंचायत समित्या	संख्या	६	२९८
२. महानगरपालिका	संख्या	-	१२
३. नगरपरिषदा	संख्या	८	२३१
४. कटक मंडळे	संख्या	-	७
५. ग्रामपंचायती	संख्या	५६०	२७२४७
६. पोलीस ठाणे	संख्या	१६	८६७ (१.३.९३)
७. पोलीस चौकी	संख्या	१३	१४४७८ (---)

(ब)

 १ २ ३ ४ ५

(तीन) लोकांख्या (१९९१)

१. ग्रामीण लोकांख्या	आकडे हजारत	१०८२	४८३९६
२. नामरी लोकांख्या	---	१९४	३०५४२
३. स्कूल लोकांख्या	---	१२७६	७८९३७
४. अनुसूचित जातीची लोकांख्या	---	२०२	८७५८
५. अनुसूचित जातीच्या लोकांख्याची स्कूल लोकांखेची टक्केवारी	टक्केवारी	१६.३७	११.०२
६. अनुसूचित जमातीची लोकांख्या	आकडे हजारत	२२	७३१८
७. अनुसूचित जमातीच्या लोकांखेची स्कूल लोकांखेची टक्केवारी	टक्केवारी	१.०६	२.२७
८. पुरुष	आकडे हजारत	६५९	४०८२६
९. स्त्रिया	---	६१७	३८११२
१०. स्त्रि-पुरुष प्रमाण	हजार पुरुषामागे स्त्रिया-	९३७	९३४
११. घनता	प्रत्येक चौ. कि.मी. क्षेत्रामागे लोकांख्या	१७०	२५७
१२. साक्षरतेचे प्रमाण (१९९१)	लोकांख्या (क्षेत्रफळ १९८१ प्रमाणे)	लोकांख्या १९९१ प्रमाणे)	

१. स्कूल	टक्केवारी	५७.२७	६४.९
२. पुरुष	"	६८.३९	७६.६
३. स्त्रिया	"	३९.१६	५२.३
४. राज्यामध्ये जिल्ह्यांवा क्रां. क्रम संख्या	२४		

(चार) कृषि (अस्थायी)

		१९८९-९०	१९९३-९४
१. भौगोलिक क्षेत्र	हजार हेक्टर	७४८	३०७५८
२. जंगलव्याप्त क्षेत्र व त्याची भौगोलिक क्षेत्राची टक्केवारी	"/ टक्केवारी	४(०.५५)	५२८२(१७.०)
३. शेतीला उपलब्ध नसलेली जमीन			
अ) बिगर शेती वापराखालील जमीन	हजार हेक्टर	१३	१२१२
ब) पडीक आणि लागवडीलायक नसलेली जमीन	"	५१	१७१४
क) स्कूल (अ+ब)	"	६४	२९२६
४. पडीक जमीनी व्यतिरिक्त लागवड न केलेली जमीन			
अ) कायम गुरे चरण आणि इतर	हजार हेक्टर	२२	१३६३
ब) झाडे वृक्षवाखालील जमीन	---	अ	१९०
क) लागवडी योग्य परंतु पड जमीन	---	३९	२८८
५. पडीक जमीन			
अ) वालू पड	---	४३	९१९
ब) इतर पड	---	५१	१०२६

पूढे पाहू

(क)

१	२	३	४
(चार) कृषि मुठे चालू...			
६०	पिका आलील क्षेत्र		
	अ. पिका आलील निव्वळ क्षेत्र	हजार हेक्टर	५६१
	ब. हुसोटा क्षेत्र	---"---"	६२
	क. एकूण पिका आलील क्षेत्र	---"---"	६२३
७०	ओलित क्षेत्र		
	अ. निव्वळ ओलित क्षेत्र	"---"---"	१०४
	ब. एकूण ओलित क्षेत्र	"---"---"	१३८
८०	महत्वाच्या पिका आलील क्षेत्र (अन्नधान्ये)	"---"---"	४६३
९०	उद्दिष्टधारण जमीनी (अंतिम ९०-९१)		
	अ. दोन हेक्टर पेक्षा कमी	संख्या "००"	१०३६
	ब. दोन ते दहा हेक्टर	---"---"	१०६०
	क. दहा हेक्टर पेक्षा जास्त	---"---"	७०
१००	जमीन महसूल वसूली (९३-९५)	सम्ये लाखांत	१३
११०	जिल्हा परिषदेचा उपकर (९३-९५)	सम्ये हजाराला	२५२०
१२०	पंचायत समित्याचा उपकर (९३-९५)	---"---"	१५८२
(पाच) पशुसंवर्धन (पशुगणना १९८७ अंतिम) (पशुगणना १९९२ अस्थायी)			
१०	एकूण पशुधन	संख्या हजाराला	७६३
२०	गायी व बैल	---"---"	३४२
३०	म्हशी व रेडे	---"---"	१०९
४०	मेंढ्या	---"---"	४५
५०	शेळ्या	---"---"	२१९
६०	कोंबड्या, बंदके	---"---"	२२९
(सहा) सहकार (१९९३-९५)			
१०	सहकारी संस्था	संख्या	२२५१
२०	प्राथमिक कृषि सहकारी पतसंस्था	संख्या	७५७
३०	प्राथमिक कृषि सहकारी पत संस्थांची सभासद संख्या	संख्या हजाराला	२८१
४०	दुग्ध शाळा संस्था	संख्या	६८४
५०	प्राथमिक कृषि पत संस्थानी दिलेली कर्ज	सम्ये कोटीत	१३१
(सात) जलीसंचन (१९९३-९५ च्या अखेर पर्यंत पूर्ण झालेले पाटबंधारे प्रकल्प व त्या खालील लाभक्षेत्र)			
१०	मोठे प्रकल्प	संख्या	२
२०	मध्यम प्रकल्प/१ व २ ये लाभक्षेत्र	संख्या/हजार हेक्टर	११/३५
३०	लघु प्रकल्प (पृष्ठ भाग/राज्यक्षेत्र)/लाभक्षेत्र	संख्या/---"	१७६/२१८६
४०	संचन विहिरी खालील भिजगारे क्षेत्र	हजार हेक्टर	७४/१४
			७५ (१९८९-९०)
			१७००/७१०
			१३७३
-----पुढे चालू-----			

(क)

१	२	३	४	५
---	---	---	---	---

(आठ) उद्योग (१९९३ अखेर)

१. नौदणीकृत कारखाने	संख्या	३७	३०००१
२. नौदणीकृत चाल कारखाने (उत्पादन चालू असलेले)	संख्या	३४	२६१०२
३. सहकारी साखर कारखान्यांची संख्या, संख्या.		२	९४
४. सहकारी साखर कारखान्यातील साखरेचे उत्पादन	हजार टन	२०	२९६८
५. सर्व सुत गिरण्यांची संख्या	संख्या	५	१८८

(नऊ) विज (३१.३.९४)

१. विज पुरवठा केलेली शहरे व छेडी, संख्या		७३०	३९६६१
२. विद्युतीकरण झालेल्या गावांची संख्या, संख्या		७२२	३९४१३
३. विज पुरवठा केलेले पंप संघ	संख्या हजारत	६१	१८२६
४. बसविण्यात आलेली गोबरगेंससंघे, संख्या		८४०२ (३१.३.९४ अखेर) (३१.३.९२ अखेर)	४१५०१२

(दहा) जनजनिक आरोग्य (१९९३)

१. रुग्णालये	संख्या	८	८३०
२. दवाखाने	संख्या	१४	५७०२
३. प्राथमिक आरोग्य केंद्रे	संख्या	४१	१६८०
४. प्राथमिक आरोग्य पथके	संख्या	-	१५१

(अकरा) शिक्षण

		(१९९२-९३)	(१९९३-९४)
१. स्कूण प्राथमिक शाळा	संख्या	९१९	६०३२७
२. प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी	संख्या हजारत	१९४	११२३०
३. प्राथमिक शाळेतील शिक्षक	---"---"	५	२९५
४. प्रत्येक शिक्षकामागे प्राथमिक शाळेतील विद्यार्थी संख्या	संख्या	४१	३८

(बारा) दुय्यम शिक्षण

१. दुय्यम शाळा	संख्या	२२५	११९१५
२. शाळेतील स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	८५	६६०२
३. शाळेतील शिक्षक	---"---"	३	२०३
४. प्रत्येक शिक्षकामागे दुय्यम शाळे- तील विद्यार्थी संख्या	संख्या	२७	३३

(तेरा) उच्च शिक्षण

		(१९९२-९३)	(१९९२-९३)
१. संस्था	संख्या	१५	१२६०
२. स्कूण विद्यार्थी	संख्या हजारत	१४	१३१९

पूढे चालू

(वौदा) (अ प्रौढ शिक्षण)

(१९९३-९४)

(१९९२-९३)

क्र.	विवरण	संख्या	१९९३-९४	१९९२-९३
१.	प्रौढ शिक्षण केंद्रे	संख्या	-x	४५८२
२.	प्रौढांगी तयारीस्थली	संख्या हजारत	-	१३३
व)	तांत्रिक व व्यवसाय शिक्षण (२३-९४)	संख्या		
१.	औद्योगिक व शिल्पकार्य संस्था	संख्या	७	३७७
२.	शासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	४	१२६
३.	अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्था	संख्या	३	२५१
४.	शासकीय व अशासकीय औद्योगिक प्रशिक्षण संस्थांची प्रवेश क्षमता	संख्या	६९२ १०३२	५८०५६
३.	पदवी अभ्यासक्रमांच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	२ (वाजगी)	११४ (पेकी ५ शासकीय)
		संख्या	२१०	२०१६०
४.	पदवीका अभ्यास क्रमांच्या तांत्रिक संस्था व त्यांची पहिल्या वर्षासाठी प्रवेश क्षमता	संख्या	१ (शासकीय)	३१८
		संख्या	१२१	३७३०४
५.	व्यवसाय प्रशिक्षण संस्था (माध्यमिक व उच्च माध्यमिक गट व त्यांची प्रवेश क्षमता)	संख्या	६	३८५२
		संख्या "०००"	१	२२७

पंधरा (परिवहन आणि दळणवळण) (३१-३-९९४)

१.	एकूण रेल्वे मार्गाची लांबी	कि.मी.	३०	(३१-३-९३) अखेर ५४५२
२.	रस्त्यांनी जोडलेली गावे			
अ.	बारमाही	संख्या	४८१	२५४७५
ब.	हंगामी	संख्या	२२३	८८२२
३.	एकूण रस्त्यांची लांबी (पृष्ठांकित)	कि.मी.	४३५०	१४५९३७
४.	राज्यीय महामार्गाची लांबी	कि.मी.	७९	२९५३
५.	राज्य महामार्गाची लांबी	कि.मी.	८२०	३१४३७
६.	महत्वाच्या जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	९३१	४०१४२
७.	इतर जिल्हा रस्त्याची लांबी	कि.मी.	८३६	४०३४०
८.	ग्रामीण रस्त्यांची लांबी	कि.मी.	१६८४	६५३७९

(तोळा) एकात्मिक ग्रामीण विकास कार्यक्रम

(१९८२-८३)

(१९८१)

१.	दारीद्वय रेषातील कुटूंबे (१९८१)	संख्या	लाखात ०.५३	३४
२.	मार्च ९४ अखेर जुने लाभार्थी	संख्या		११४०४
	नवीन लाभार्थी	संख्या	५६६९	२०६२६७

(सतरा) रोजगार निर्मिती (१९९३-९४)

अ)	रोजगार हमी योजना	मनुष्य दिवस	लाखात ८२	९७४
ब)	उत्पादक रोजगार कार्यक्रम		२३.३५	११३०
ग)	शाठरा) आदिवासी कल्याणकारी योजना		(३१-३-९४)	(३१-३-९३)
१.	आदिवासी करीता क्षात्रम शाळा	संख्या	निवघार्थी -	७२०

(फ)

१	२	३	४
(स्कीनिस) मागासवर्गीयांसाठी कल्याणकारी योजना (१९९३-९५)			
१	मागासवर्गीयांसाठी वसतीगृहे, संख्या	३	१९२
२	वसतीगृहात राहणारे नागरिकी, संख्या	१९७	१२५९२
(वीस) जिल्हा नियोजन (१९९३-९५)			
१	वार्षिक योजनेतील मंजूर तरतूद, सम्ये कोटीत	१५.५२	७५३.६९
२	अनुषंग भस्त काढण्यासाठी तरतूद, " "	४०.७५	५१५-११
(स्कीविस) नागरी पुरवठा (१९९५) (१९९३)			
१	रास्त भावाची दुकाने, संख्या	९९४	४०४४२
२	पुरविलेला स्तूण साठा		
अ)	गट्ट	हजार टनात	५
ब)	तांदूळ	" "	५
३	शासकीय गोदामे	संख्या	३०
४	साठीवण्याची क्षमता	हजार टनात	उ.ना.
(जून ९३ अखेर)			

टिप:- १(x) ही आकडेवारी प्रौढ शिक्षण या कार्यक्रमाची नसून "संपूर्ण साक्षरता अभियानाची" आहे. १९९३-९५ मध्ये * अशी केंद्रे सुरु झालेली नाहीत. म्हणून माहिती त्रिरंक आहे.

२/- उ.ना. = उपलब्ध नाही.

३/- अ = निदेल्या परिमाणाच्या निम्त्यापेक्षा आकडेवारी कमी.

आधार: अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, मुंबई.

काळे/.....